

**Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un
pārvaldības konsultatīvās padomes
2024. gada 21. februāra attālinātās sēdes**

PROTOKOLS

Rīgā

2024.gada 21. februārī

Nr. 4.1-27e/1/2024

Sēdes sākums *MS Teams* platformā plkst.11:00

Ievērojot Ministru kabineta 30.09.2014. noteikumu Nr.592 “Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes nolikums” 30. punktu, 21.02.2024. notiek Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes (turpmāk – padome) sēde *MS Teams* platformā, izskatot šādus darba kārtības jautājumus:

1. Publiskās apspriešanas laikā (18.12.2023. - 05.01.2024.) Tiesību aktu portālā sniegto priekšlikumu izskatītīšana par sagatavotajiem grozījumiem Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumos Nr. 800 “Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.800).
2. Valsts vides dienesta priekšlikuma izskatīšana MK noteikumu Nr.800 15.5.apakšpunkta precizēšanai.

Sēdē piedalās padomes locekļi un padomdevēji:

Normunds Riekstiņš – padomes loceklis un padomes sekretariāta vadītājs, Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta (turpmāk – ZM ZD) direktors. Atbilstoši padomes nolikumam vada padomes sēdi sakarā ar padomes priekšsēdētāja Dagna Strauberga prombūtni;

Inese Bārtule – padomes locekle, ZM ZD direktora vietniece;

Māris Lietuvietis – padomes loceklis, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” pārstāvis, Alūksnes novada pašvaldības iestādes “ALJA” vadītājs;

Agnese Neimane-Jordane – padomes locekle, Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību interešu grupas (turpmāk – MVZMIG) vadītāja;

Juris Dančauskis – padomes loceklis, Zvejniecības interešu grupas (turpmāk – ZIG) vadītājs;

Ojārs Beķeris – padomes loceklis, Ūdeņu resursu apsaimniekošanas un aizsardzības interešu grupas (turpmāk – ŪRIG) vadītājs;

Ēriks Aleksējevs – padomes padomdevējs, valsts zinātniskā institūta “Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR”” (turpmāk - BIOR) Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas pētnieks.

Mīks Veinbergs – padomes padomdevējs, Valsts vides dienesta Zvejas kontroles departamenta (turpmāk – VVD ZKD) direktora vietnieks, Jūras kontroles daļas vadītājs.

Sēdē nepiedalās padomes locekļi un padomdevēji:

Dagnis Straubergs – padomes priekšsēdētājs, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” pārstāvis, Limbažu novada domes priekšsēdētājs;

Daiga Vilkaite – padomes locekle, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore;

Jānis Pētermanis – padomes loceklis, ZIG pārstāvis;

Aivars Ruņģis – padomes loceklis, MVZMIG un ŪRIG pārstāvis.

Jānis Lasmanis – padomes padomdevējs, VVD ZKD Iekšējo ūdeņu kontroles daļas vadītājs;

Gita Strode – padomes padomdevēja, Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas aizsardzības departamenta direktore;

Didzis Ustups – padomes padomdevējs, BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs.

Sēdē piedalās citi klātesošie:

Juris Beikmanis – biedrības “Latvijas Zemūdens sporta federācija” pārstāvis;

Oskars Dančauskis – SIA “Staģis-1” pārstāvis.

Sēdes gaita:

N.Riekstiņš atklāj sēdi un norāda, ka ievērojot Ministru kabineta 30.09.2014. noteikumu Nr.592 “Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes nolikums” (turpmāk – MK noteikumi Nr.592) 26.punktu un to, ka padomes priekšsēdētājs nevarēja piedalīties šajā sēdē, attiecīgi uzņemas padomes sēdes vadīšanu.

N.Riekstiņš pārliecinās vai padome ir lemttiesīga un konstatē, ka atbilstoši MK noteikumu Nr.592 29.punkta prasībām, padomes sēdē piedalās vairāk kā puse no padomes locekļiem.

Darba kārtības 1.punkts.

N.Riekstiņš informē, ka publiskās apspriešanas laikā (18.12.2023. - 05.01.2024.) Tiesību aktu portālā tika iesniegti 70 priekšlikumi par sagatavotajiem grozījumiem MK noteikumos Nr.800. Kopumā lielāko daļu no šiem iesniegtajiem priekšlikumiem, kas apkopoti viedokļu pārskatā (šī protokola pielikums), var sadalīt šādās grupās:

1) priekšlikumi par zemūdens medībām pieejamo ūdeņu paplašināšanu. ZM ZD ir sagatavojis pamatojumu viedokļu pārskatā par procesu, kas tika ievērots, lai sagatavotu grozījumus MK Noteikumu Nr.800 7.pielikumā saistībā ar zemūdens medībām atļauto ūdeņu saraksta noteikšanu;

2) par karpu loma lieluma un minimālā izmēra noteikšanu. ZM ZD ir sagatavojis pamatojumu viedokļu pārskatā, kāpēc šīs zivju sugas ieguves un atļautā minimālā izmēra limitēšana nav nepieciešama;

3) par “Live” lokatoru tehnoloģiju izmantošanu makšķerēšanā un par laivu dzinēju jaudas ierobežošanu iekšējos ūdeņos un citi līdzīgi priekšlikumi. ZM ZD ir sagatavojis atbilstošu pamatojumu viedokļu pārskatā, kāpēc šie priekšlikumi netiek ņemti vērā un nav iekļaujami MK noteikumu Nr.800 grozījumos;

4) priekšlikumi, kas nav saistīti ar MK noteikumu Nr.800 grozījumiem;

5) konkrēti MK noteikumu Nr.800 grozījumu priekšlikumi, kuri papildus vēl būtu apspriežami padomē. ZM ZD atsevišķos gadījumos par vairākiem priekšlikumiem ir pieprasījis un saņēmis BIOR viedokli, kā arī veicis papildus informācijas izvērtēšanu un konsultācijas ar ekspertiem.

Tāpat N.Riekstiņš informē, ka uz šo padomes sēdi tika aicināti piedalīties konkrēto priekšlikumu sniedzēji, kurus varēja identificēt no Tiesību aktu portālā izgūtā viedokļu pārskata, jo tika konstatēts, ka sabiedrībai bija iespēja priekšlikumus sniegt arī anonīmi. Papildus uz sēdi tika aicināts arī viens no priekšlikumu sniedzējiem, kas tos iesūtīja ZM ZD uz e-pastu. Diemžēl, neviens no uzaicinātajiem priekšlikumu sniedzējiem šajā padomes sēdē nepiedalās.

N.Riekstiņš tālāk iepazīstina padomi ar ZM ZD sagatavotajiem pamatojumiem viedokļu pārskatā (šī protokola pielikums) par to vai katrs konkrētais priekšlikums tiek ņemts vērā, vai netiek ņemts vērā. Aicina padomi izteikt viedokli, ja nepieciešams rosināt papildinājumus ZM ZD sagatavotajam pamatojumam.

Par viedokļu pārskata 10.priekšlikumu: ierosinājums palielināt atļauto āķu skaitu vienam makšķerēšanas rīkam reņģu makšķerēšanai jūras ūdeņos līdz 9 āķiem.

M.Veinbergs norāda, ka spriežot pēc inspektoru veiktajām pārbaudēm nav konstatēts, ka liels skaits makšķerēšanas rīku praksē pārkāptu noteikumu prasības un makšķerētu reņģes ar 9 āķiem uz vienas makšķeres. Uzskata, ka nebūtu atbalstāms priekšlikums reņģu makšķerēšanā jūrā atļaut izmantot 9 āķus uz vienu makšķeri, jo ar šādu lielu daudzumu āķu var noķert arī citas zivju sugas, kuru ķeršanā nebūtu pieļaujams tik liels āķu skaits. Turklāt ar jau atļautajiem 3 āķiem uz vienu makšķeri var noķert MK noteikumos Nr.800 noteikto atļauto reņģu un citu zivju loma apjomu kilogramos.

Padome piekrīt, ka šis priekšlikums netiek ņemts vērā.

Par viedokļu pārskata 14.priekšlikumu: ierosinājums no 1. marta līdz 30. aprīlim papildus jau aizliegumam izmantot ēsmas zivis jebkuros ūdeņos (izņemot Baltijas jūras un Rīgas jūras līča ūdeņus), noteikt arī aizliegumu makšķerēt ar mākslīgo ēsmu.

A.Neimane-Jordane norāda, ka lieguma periodā no 1.marta līdz 30.aprīlim iekšējos ūdeņos notiek lašveidīgo zivju sugu makšķerēšana (licencētā makšķerēšana), kurā var izmantot tikai mākslīgo ēsmu (mānekļus). Jebkurā gadījumā ir jāievēro nosacījums, ka zivis aizliegts lieguma periodā paturēt lomā, bet nav aizliegta makšķerēšana kā tāda.

N.Riekstiņš piekrīt, ka šajā lieguma periodā noteikt aizliegumu izmantot arī mākslīgo ēsmu atļauto sugu makšķerēšanai būtu pārmērīga prasība.

Padome piekrīt, ka šis priekšlikums netiek ņemts vērā.

Par viedokļu pārskata 23.priekšlikumu: ierosinājums par zivju ķidāšanas atļaušanu tām zivju sugām, kurām ir noteikts loma svāra ierobežojums.

N.Riekstiņš jautā vai būtu pieļaujams, ka zivju sugām, kurām ir noteikts loma svāra limits (reņģes, salakas, asari, plekstes), varētu tikt atļauts paturēt proporcionāli mazāku svaru, ja zivis tiktu atļauts ķidāt? Piemēram, atļauto 10 kg vietā varētu paturēt 9 kg?

J.Dančauskis piekrīt zivju, kurām ir svāra limits, ķidāšanas atļaušanai un norāda, ka noteikumos svarīgi norādīt, ka ķidāšana ir tikai iekšējo orgānu izņemšana.

M.Veinbergs, N.Riekstiņš un M.Lietuvietis diskutē par to, kādu pieeju (koeficientus, procentus utt.) varētu piemērot attiecībā uz loma svāra noteikšanu ķidātām zivīm pret neķidātām zivīm.

O.Beķeris atbalsta zivju ķidāšanu, kā arī norāda, ka ķidas nav tik lielā svara apjomā, lai tās izslēgtu no neķidātu zivju loma svara apjoma. Aicina saglabāt MK noteikumos Nr.800 jau noteiktos loma svara apjomus kg arī ķidātām zivīm.

Ē.Aleksējevs, M.Veinbergs un N.Riekstiņš piekrīt, ka varētu palikt jau esošais loma apjoms kg, jo tas, ka zivis tiks ķidātas un attiecīgi iegūtas dzīvsvara ziņā nedaudz vairāk kā līdz šim, būtiski neietekmēs šo zivju resursus.

Padome atbalsta, ka ķidātām zivīm, kurām ir noteikts svara limits, netiek samazināts atļautais loma lielums kg, kā arī MK noteikumu Nr.800 9.punkts tiek attiecīgi precizēts: “9. *Aizliegts iegūtās zivis līdz to ieguves beigām sadalīt vai citādā veidā mainīt to veselumu, izņemot zivju ķidāšanu (iekšējo orgānu izņemšanu).*”

Par viedokļu pārskata 23.priekšlikuma 3.punktu: ierosinājums pavasara lieguma laiku pagarināt par 1 mēnesi (MK noteikumu Nr.800 24.1.apakšpunkts).

M.Lietuvietis norāda, ka šeit būtiski tomēr ir dažādie lakapstākļi pa reģioniem, tāpēc noteikt vienu kopēju garāku pavasara nārsta lieguma periodu uz visu Latviju nebūtu lietderīgi un pareizi.

Padome piekrīt, ka lieguma laiku var pagarināt lokāli attiecīgā pašvaldība, ievērojot vietējos hidrometeoroloģiskos apstākļus ūdenstilpē, attiecīgi priekšlikums netiek ņemts vērā.

Par viedokļu pārskata 23.priekšlikuma 5.punktu: ierosinājums paredz, ka pielietojot “live” tehnoloģijas makšķerēšanā, vajadzētu noteikt, ka visas noķertās zivis ir atbrīvojamas bez tiesībām paturēt lomā.

N.Riekstiņš norāda, ka nav īsti argumentēts šis priekšlikums, kāpēc makšķernieks nevarētu paturēt lomā noķerto zivi, izmantojot šo tehnoloģiju, ja attiecīgi tiek ievēroti MK noteikumos Nr.800 noteiktie loma apjomi (skaits un svars), kā arī zivju atļautie garumi. Ar šādas tehnoloģijas pielietojumu vienīgā priekšrocība ir tāda, ka zivi ir iespējams iegūt lomā ātrāk. Pēc padomē par šo tēmu notikušajām diskusijām nav arī īsti skaidrs, kas saistībā ar šīm tehnoloģijām un kā būtu regulējams. Kāda ir šādu tehnoloģiju izmantošanas iespējamā negatīvā ietekme? Vai tā vairs nebūtu atzīstama par makšķerēšanu šīs atpūtas jomas tradicionālajā izpratnē?

M.Lietuvietis norāda, ka tehnoloģijas attīstās un būtu nākotnē jāpadomā, kā ar šīm tehnoloģijām makšķerēšana turpmāk būtu jāregulē. Taču šobrīd nav vispusīgi pārdomāta un konkrēta risinājuma.

J.Dančauskis ierosina paredzēt makšķerēšanai no laivas ar šādu tehnoloģiju pielietošanu lielāku maksu par makšķerēšanas karti.

N.Riekstiņš skaidro, ka vienu dienu makšķernieks var makšķerēt no laivas ar šādām tehnoloģijām, bet otrā dienā no krasta. Šobrīd makšķerēšana netiek dalīta, ņemot vērā attiecīgo tehnoloģiju vai metodi izmantošanu. Tāpēc vispirms šāda makšķerēšana ar attiecīgu tehnoloģiju izmantošanu būtu jāindetificē un jādefinē, lai saprastu, ko vajadzētu regulēt noteikumos.

O.Beķeris piekrīt M.Lietuvietim un uzskata, ka makšķernieks, neatkarīgi no tā vai izmanto tehnoloģijas vai nē, ir jau ierobežots ar atļautā loma svaru un zivju skaitu. Tāpēc attiecīgās tehnoloģijas, kuras pielieto, ja tās nav zivju resursiem kaitīgas, nav pamata ierobežot. Arī citās valstīs tehnoloģiju izmantošanas ierobežojumi nav paredzēti.

N.Riekstiņš piekrīt, ka šobrīd neredz iespēju šāda specifiska ierobežojuma noteikšanai, un no padomes diskusijas nav arī skaidrs, kāpēc tas būtu īpaši noteikumos regulējams. Protams, pielietojot modernās tehnoloģijas, zivis tiek iegūtas ātrāk. Lai par to prasītu lielāku maksākerēšanas kartes maksu, arī ir jābūt attiecīgam pamatojumam, jo loms kuru var iegūt, ir identisks kā citiem maksākerējiem.

A.Neimane-Jordane arī norāda, ka izmantojot tehnoloģijas zivis tiek iegūtas mērķtiecīgāk un ātrāk. Jautājums būtu jāizvērtē rūpīgāk. Viena no lietām, kas jau ir paredzēta šajos noteikumu grozījumos ir lielo trofejzivju resursu pasargāšana – no atļautajām 5 līdakām un 5 zandartiem, tikai viena zivs varēs būt virs 75 cm. Tas nedaudz ierobežos šādu tehnoloģiju izmantošanas priekšrocības, lai ar tām vairs nevarētu ķert daudzās liela izmēra zivis.

Padome piekrīt, ka 23.priekšlikuma 5.punkta priekšlikums netiek ņemts vērā, jo ir nepieciešama turpmāka un padziļināta diskusija par šo jautājumu MVZM interešu grupas un padomes ietvaros.

Par viedokļu pārskata 42.priekšlikumu: ierosinājums noteikt vējzivīm atļautā loma apmēru.

N.Riekstiņš informē, ka par priekšlikumu noteikt vējzivīm loma apjomu tika saņemts BIOR atzinums. BIOR norāda, ka vējzivju maksākerēšana Baltijas jūras piekrastes ūdeņos no laivām un moliem notiek pavasarī – vasaras sākumā vējzivs nārsta migrācijas laikā, salīdzinoši neilgu laika periodu. BIOR rosina vienai personai atļaut lomā paturēt 10 kg vējzivis.

Padome piekrīt, ka minētais priekšlikums tiek ņemts vērā un vējzivīm tiek noteikts loma apjoma limits – 10 kg.

Par viedokļu pārskata 47.priekšlikumu: ierosinājums skaidri norādīt zemūdens medību vietu robežas Daugavas upes posmos, kur tās netiek atļautas no abiem upes krastiem.

N.Riekstiņš informē, ka priekšlikums saistīts ar to, ka no viena krasta ir atļauts nodarboties ar zemūdens medībām Daugavā, bet no otra krastā – nē. Ir izvērtēti zemūdens medībām piejamie ūdeņi Daugavā un konstatēts, ka tikai Augšdaugavas un Krāslavas novados ir atsevišķas vietas, kurās vienā upes pusē ir atļautas zemūdens medības un pretējā nē. Attiecīgi minētajām pašvaldībām ministrija ir lūgusi sniegt saskaņojumu zemūdens medību atļaušanai upes abos krastos, ar konkrētu koordinātu noteikšanu, lai atvieglotu noteikumu normu piemērošanu.

Padome piekrīt, ka priekšlikums tiek ņemts vērā un MK noteikumu Nr.800 7.pielikumā pie Daugavas ūdeņiem attiecīgajās vietās ar koordinātām tiek noteiktas zemūdens medībām atļautās vietas, kā arī atbalsta to, lai zemūdens medības būtu atļautas no upes abiem krastiem. Šie precizējumi veicami, saņemot atbilstošu saskaņojumu no attiecīgajām Daugavas pretējā krasta pašvaldībām, kurās zemūdens medības Daugavā nav atļautas.

Par viedokļu pārskata 70.priekšlikumu: ierosinājums precizēt noteikumu normu par gultni aizsprostojošām ietaisēm ar konkrētu aizsprostu veidu norādi, lai nebūtu iespējama dažāda normas izpratne.

N.Riekstiņš informē, ka, lai izvairītos no interpretāciju iespējas 26.2.apakšpunktā noteiktajam - “*citām cilvēka darbības rezultātā radītām gultni aizsprostojošām ietaisēm*”, no ministrijas puses tika lūgts eksperta K.Abersona (BIOR) viedoklis par šo

jautājumu. Attiecīgi, ievērojot hidrotehniskos terminus, ir sagatavots piedāvājums minēto apakšpunktu izteikt šādā redakcijā:

“26.2. 100 metru posmā lejup pa straumi no ūdenskritumiem (arī pārgāznēm), aizsprostiem, slūžām un dambjiem”.

Padome pēc diskusijām piekrīt, ka 26.2.apakšpunkts tiek attiecīgi precizēts un priekšlikums tiek ņemts vērā.

Par darba kārtības 1.punktu Padome vienojas, ka tiek atbalstīti ZM ZD sagatavotie pamatojumi viedokļu pārskatā (šī protokola pielikums) par priekšlikumiem, kas tika saņemti publiskajā apspriešanā par MK noteikumu Nr.800 grozījumiem, kā arī tiek atbalstīta MK noteikumu Nr.800 atsevišķu punktu grozījumu veikšana, ņemot vērā šajā sēdē izskatītos un atbalstītos viedokļu pārskata priekšlikumus.

Darba kārtības 2. punkts.

I.Bārtule informē, ka no VVD ir saņemts priekšlikums izteikt 15.5.punktu šādā redakcijā: *“15.5. izmantot ūdeņos brīvi peldošus makšķerēšanas rīkus (ūdas), izņemot zemledus makšķerēšanu, kur zivju ieguvē izmantoto ūdu skaits nepārsniedz 13.punktā noteikto makšķerēšanas rīku skaitu”.*

M.Veinbergs norāda, ka šī priekšlikuma pamatojums ir saistīts ar to, ka zemledus makšķernieki no kontrolējošo iestāžu puses reizēm tiek sodīti par to, ka ziemas laikā izmanto ūdas, kas ar noteikumiem nav aizliegts, jo noteikumi paredz, ka nevar izmantot tikai brīvi peldošus makšķerēšanas rīkus.

N.Riekstiņš, O.Beķeris, J.Dančauskis, M.Lietuvietis un Ē.Aleksējevs diskutē par iespēju definēt zvejas rīku “ūda”, kuru var izmantot ziemas laikā zemledus makšķerēšanā.

J.Dančauskis ierosina svītrot iekavās vārdu “ūda”, jo makšķerēšanā atļauto rīku skaits ir noteikts.

Padome piekrīt, ka šī termina svītrošana varētu atrisināt VVD iezīmēto problēmu.

Par darba kārtības 2.punktu Padome vienojas, ka MK noteikumu Nr.800 15.5.apakšpunkts tiek izteikts šādā redakcijā: “15.5. izmantot ūdeņos brīvi peldošus makšķerēšanas rīkus (~~ūdas~~)”. Kā arī VVD tiek lūgts sniegt viedokli vai vārda “ūdas” svītrošana no šī noteikumu punkta atrisinātu problēmu.

Padomes sekretariāta vadītājs

N.Riekstiņš